

## Městský úřad Náchod

Odbor výstavby a územního plánování  
Zámecká 1845, 547 01 Náchod

Sp.zn.: KS 12058/2021/VÝST/HA  
Čj.(Če.): MUNAC 87761/2021  
Vyřizuje: Mgr. Vendula Hamplová  
Tel./mobil: 491 405 446  
E-mail: podatelna@mestonachod.cz

Datum: 5. 11. 2021

### Z Á V A Z N É S T A N O V I S K O

Městský úřad Náchod, odbor výstavby a územního plánování, jako věcně a místně příslušný prvoinstanční orgán státní památkové péče příslušný podle § 29 odst. 2 písmena e) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů (dále jen „památkový zákon“) a dle § 17 vyhlášky Ministerstva vnitra ČR č. 388/2002 Sb. o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností, po posouzení žádosti, kterou dne 29. 9. 2021 podala Římskokatolická farnost Studnice, se sídlem Masarykovo náměstí 75, 547 01 Náchod IČ 62726633, ve správním řízení ve věci opravy fasády nazvané žadatelem jako „**Obnova vnějšího pláště kaple Panny Marie Sněžné v Žernově**“ nemovitosti bez čísla popisného (dále jen „č.p.“) na stavební parcele číslo (dále jen „st.p.č.“) 14 dle katastru nemovitostí (dále jen „KN“) v katastrálním území (dále jen „k.ú.“) Žernov u České Skalice, která je nemovitou kulturní památkou zapsanou v Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod názvem „kaple Panny Marie Sněžné“ a pod č. rj. 18013/6-1935 a která se dále nachází na území ochranného pásma Národní kulturní památky Babiččino údolí v Ratibořicích vyhlášeném rozhodnutím ONV Náchod ze dne 1. 4. 1987 č.j. kult./175/87, po písemném vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Josefově (dále jen „NPÚ“) ze dne 26. 10. 2021 pod č. j. NPÚ 362/8260/2021 vydává správní orgán státní památkové péče podle ustanovení § 29 odst. 2 písm. b) památkového zákona toto

### z á v a z n é s t a n o v i s k o .

Podle § 14 odst. 1 a 3 památkového zákona a ustanovením § 44a odst. 3 památkového zákona v souladu s ustanovením § 149 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), v platném znění, pro postup stavebního úřadu podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“) správní orgán rozhodl takto: zamýšlené práce spočívající v opravě fasády nazvané žadatelem jako „**Obnova vnějšího pláště kaple Panny Marie Sněžné v Žernově**“ na nemovitosti bez čp. na st.p.č. 14 dle KN v k.ú. Žernov u České Skalice jsou podle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů

### p ř í p u s t n é

#### z a s p l n ě n í n á s l e d u j í c í c h p o d m í n e k :

1. Před zahájením prací na finálním barevném nátěru fasády budou provedeny referenční vzorky nátěrů, které prokáží, že zvolené druhy nátěrů, jejich odstíny i způsob provedení odpovídá stávajícím barevným nátěrům fasády. Celkový nátěr fasád bude proveden až poté, kdy bude soulad vzorku s požadavky uvedenými v předchozích větách posouzen v rámci kontrolního dne a zástupce státní památkové péče (MěÚ Náchod; NPÚ, ÚOP

Josefov) bude konstatováno, že vzorek odpovídá technologickým a vzhledovým požadavkům.

2. U dřevěných prvků nebudou zahlazovány stopy stáří, povrch historických výplní nebude uměle vyrovnáván tmelem ani výrazně zabrušován.
3. Povrchová úprava okenních a dveřních výplní bude provedena tradičním fermežovým nátěrem s minerálními pigmenty. Barevný odstín nátěru bude určen na základě průzkumů barevnosti výplní a proveden bude až po odsouhlasení na referenčních vzorcích zástupci památkové péče (MěÚ Náchod; NPÚ, ÚOP Josefov) v rámci svolaného kontrolního dne.
4. Před zahájením prací bude proveden průzkum povrchové úpravy dveřního kování, na jehož základě bude na svolaném kontrolním dni rozhodnuto zástupci památkové péče (MěÚ Náchod; NPÚ, ÚOP Josefov) o jejich výsledné povrchové úpravě.

#### Práce uvedené v žádosti:

*„Při obnově fasády se bude respektovat stávající řešení fasády. Dojde k lokálnímu odstranění poškozených omítek v nezbytném rozsahu. Doplnění vápenných omítek a štuků s drobnou korekcí a reprofilací stávajících prvků (především okenních šambrán, říms) a novém vápenném nátěru fasády s barevností odpovídající stávající barevnosti. Dveře a okna budou opatřena nátěry na olejové bázi v barevnosti určené NPÚ.“*

#### **O d ů v o d n ě n í :**

Městský úřad Náchod, odbor výstavby a územního plánování, jako věcně a místně příslušný prvoinstanční orgán státní památkové péče obdržel dne 29. 9. 2021 písemnou žádost o vydání závazného stanoviska ve věci opravy fasády nazvané žadatelem jako „**Obnova vnějšího pláště kaple Panny Marie Sněžné v Žernově**“ na nemovitosti bez čp. na st.p.č. 14 dle KN v k.ú. Žernov u České Skalice.

Správní orgán se nejprve zabýval, zda je ve věci podání žádosti příslušný případně v jakém rozsahu. Předmětné práce se dotýkají nemovitosti bez čp. stojící na st.p.č. 14 dle KN v k.ú. Žernov u České Skalice, která je kulturní památkou ve smyslu § 42 odst. 1 památkového zákona, což si správní orgán ověřil dálkovým přístupem v databázi Památkový katalog, z něhož si vytvořil informativní výpis a dne 7. 10. 2021 jej založil do spisu. V souladu s ustanovením § 14 odst. 1 památkového zákona zamýšlí-li vlastník kulturní památky provést údržbu, opravu, rekonstrukci, restaurování nebo jinou úpravu kulturní památky nebo jejího prostředí, je povinen si předem vyžádat závazné stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

Předmětná nemovitost se dále nachází v ochranném pásmu Národní kulturní památky Babiččino údolí v Ratibořicích. Předmětem památkové péče v ochranném pásmu národní kulturní památky Babiččino údolí v Ratibořicích je historický půdorys a jemu odpovídající prostorová a hmotová skladba, městské interiéry včetně povrchu komunikací, plochy zvýšené ochrany, ostatní chráněné plochy a podzemní prostory, hlavní městské dominanty v dálkových i blízkých pohledech, nemovité kulturní památky, ostatní objekty, soubory a prostory dotvářející prostředí ochranného pásma národní kulturní památky Babiččino údolí v Ratibořicích a zeleň. V souladu s názorem NPÚ se správní orgán domnívá, že předmětná nemovitost se podílí svým architektonickým a hmotovým řešením včetně použitých materiálů a povrchových úprav na základních hodnotách ochranného pásma Národní kulturní památky Babiččino údolí v Ratibořicích.

Usnesením poznamenaným do spisu ze dne 7. 10. 2021 (MUNC 79479/2021) správní orgán v souladu s ustavením § 149 odst. 4 správního řádu a § 4 odst. 9 stavebního zákona prodloužil lhůtu k vydání závazného stanoviska o 30 dní, protože řešená věc je zvlášť složitým případem, jehož složitost je dána mimo jiné tím, že památkový zákon v ustanovení § 14 odst. 6 stanoví povinnost správního orgánu vyžádat si jako zákonný obligatorní podklad pro vydání závazného stanoviska písemné vyjádření Národního památkového ústavu.

V souladu s ustanovením § 14 odst. 6 památkového zákona byla doručena žádost dne 7. 10. 2021 postoupena k vydání písemného vyjádření odborné organizaci státní památkové péče, tj. Národnímu památkovému ústavu, územnímu odbornému pracovišti v Josefově (dále jen „NPÚ“), které je podkladem pro vydání závazného stanoviska. Toto vyjádření bylo vydáno dne 26. 10. 2021 pod zn.: 362/82960/2021 a správnímu orgánu doručeno dne 1. 11. 2021.

V žádosti je navržena obnova fasády kaple, která spočívá ve vyspravení poškozených a degradovaných míst, v doplňování omítek ve stávající skladbě a materiálu, v drobné korekci a reprofilaci stávajícího architektonického členění (v minulosti ledabyle vytažených liniových prvků)

a v novém vápenném nátěru fasády ve stávajícím barevném řešení. Dále jsou navrženy udržovací práce na stávajících dveřních a okenních výplních, které spočívají v obnově povrchové úpravy. Nové nátěry jsou zamýšleny na olejové bázi.

Fasáda kaple Panny Marie byla opravována naposledy cca před rokem 1995. Rekonstrukce dle dostupných fotografických materiálů byla provedena neodborně, neboť došlo k odstranění části původní výzdoby a to včetně stěžejních výzdobných prvků, které utvářely charakteristický vzhled fasády. Rovněž zachované profilované liniové prvky nebyly vytaženy v původních profilech a ostrožích, nýbrž došlo k jejich lokálnímu zjednodušení nebo zatření. Aktuální podoba fasády je tak výrazně zjednodušená a chudá. Chybí profilované šambrány kolem dvou malých kruhových oken v závěru, šambrána kolem velkého kruhového okna ve štítu nad závěrem, ploché profilované římsy pod korunní římsou kolem celého obvodu kostela, výzdoba nárožních pilastrů (profilované hlavice a patka při soklu), profilované šambrány kolem tří oken na východní straně (ty jsou aktuálně hladké). Stávající omítky jsou pravděpodobně z větší části vápenocementové z druhé poloviny 20. století.

**K podmínce č. 1:** Způsob provedení fasády a její barevné řešení je jedním z hlavních projevů architektury staveb. Obecně způsobuje jeden ze základních, ne-li nejpodstatnějších vjemů objektu a je důležité, aby barevnost ctěla dochovanou podobu, členění a širší urbanistické vnímání. V případě barevného řešení je nutné zvolit barevnost jednotlivých architektonických prvků tak, aby odpovídala stávajícímu výzdobnému aparátu a barevným odstínům.

Dále byla stanovena podmínka na vynesení barevných vzorků na fasádě. Je sice obecně určen barevný odstín nátěru, avšak barevná škála i škála jednotlivých výrobců je natolik rozdílná, že je nutné posouzení vhodnosti barvy až po aplikaci barevných vzorků na fasádě. Právě na základě provedených vzorků budou orgány státní památkové péče schopny posoudit, jestli vzorek odpovídá stávajícím barevným odstínům fasády případně škále barev užívané v minulosti což je obvyklý požadavek kladený orgány státní památkové péče.

**K podmínce č. 2:** Úprava povrchu dřeva před provedení nových nátěrů by měla spočívat pouze v základním odstranění mladších nátěrů a jemném přebroušení. Nebudou zbytečně zahlazovány stopy stáří dřeva (léta) a to včetně celoplošného srovnávání povrchu pomocí tmelu.

**K podmínce č. 3:** Z hlediska nového nátěru stávajících okenních a dveřních výplní doporučujeme zvolit vhodný typ nátěrového materiálu na olejové bázi, který je jednoduše obnovitelný a který má pozitivní vlastnosti z hlediska dlouhodobé konzervace dřevěných prvků. Ideální je použití fermezových barev (rafinovaný lněný olej) tj. napuštění dřeva čistou lněnou fermeží a následný krycí nátěr lněnou fermeží s práškovými minerálními pigmenty v jedné nebo dvou vrstvách podle požadované kryvosti nátěru. Místo vlastních míchaných barev, lze akceptovat i hotové výrobky na bázi lněné fermeže (Kreidezeit - stálá olejová barva, Osmo - sedlácká barva apod.).

Určení přesného odstínu a barvy je nutné odvodit od nalezených vzorků dochovaných barevných vrstev v pokladu stávajících nátěrů. Barevnost a finální odstín bude předmětem kontrolního dne, kde budou prezentovány a zástupci památkové péče odsouhlaseny referenční vzorky nátěrů. Současný hnědý syntetický nátěr je nepůvodní, nehodnotný z druhé poloviny 20. století. V případě oken a dveří lze předchozí barevnou úpravu z 19. století odhadovat na světle okrový nátěr. U barokních svlakových dveří do sakristie, bude mimo světle okrové nátěry dochováno více vrstev barevných nátěrů. Zde bude nezbytné rozhodnout, do jaké fáze budou dveře obnoveny, aby ladily s celkovou úpravou kaple.

**K podmínce č. 4:** V neposlední řadě je u historických dveří důležité kování, které dodává dveřím jednak na charakteru, jednak je dokladem řemeslného zpracování. Důraz není kladen jen na závěsy, kliky, zámky, ale také na další technické prvky dveří jako ozdobné štítky a kulové přituchy a hřeby. Všechny tyto kované prvky je nutné v maximální míře zachovat in situ a obnovit v původní povrchové úpravě. Správná volba povrchové úpravy kovaných prvků není v této chvíli jednoznačná a z těchto důvodů byl vznesen požadavek na provedení stratigrafických průzkumů povrchových úprav, na jejich základě bude zvolena správná technologie obnovy těchto prvků. Výsledky průzkumu i návrh konkrétní technologie obnovy kovaných prvků bude prezentován na kontrolním dni a schválen zástupci památkové péče. Cínované kované prvky budou opět obnoveny jako cínované. Natírané prvky opět jako natírané. V případě že kované prvky nebyly původně natírané nebo se neprokáže jejich původní povrchová úprava, budou prezentovány ve své přirozené podobě. Zachovalé kování bude chemicky a mechanicky očištěno od barev a rzi, napuštěno olejem na kov případně bezbarvým nátěrem laku na kov v matném provedení.

Při posuzování se řídil platnými právními předpisy a nařízeními (zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů; vyhláška č. 66/1988 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb.; vyhláškou ONV Náchod ze dne 1. 4. 1987 č. j. kult./175/87.; zákon č. 500/2004 Sb. správní řád ve znění pozdějších předpisů) jakož i Listinou základních práv a svobod (čl. 35 odst. 3: „Při výkonu svých práv nikdo nesmí ohrožovat ani omezovat životní prostředí,

přírodní zdroje, druhové bohatství přírody a kulturní památky nad míru stanovenou zákonem“), která je součástí Ústavy České republiky.

## **Poučení:**

Toto závazné stanovisko bylo vydáno orgánem státní památkové péče jako dotčeným orgánem pro řízení vedené stavebním úřadem.

Toto závazné stanovisko není podle § 44a zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, a podle § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, samostatným rozhodnutím ve správním řízení, nelze se tedy proti němu samostatně odvolat. Jeho obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí stavebního úřadu.

Odvolání je možné podat až proti rozhodnutí stavebního úřadu.

Otisk úředního razítka

Ing. Andrea Lipovská  
vedoucí odboru výstavby a územního plánování

Počet listů / počet příloh / počet listů příloh: 3/0/0

**PID:** MUNAX00S4WJT

## *Účastníci řízení:*

1. Římskokatolická farnost Studnice, Masarykovo náměstí 75, 547 01 Náchod IČ 62726633

## *Na vědomí:*

2. Městský úřad Česká Skalice, odbor výstavby, třída T. G. Masaryka 80, 552 03 Česká Skalice, IČ 00272591
3. Národní památkový ústav - územní odborné pracoviště v Josefově, Okružní 418, Box 70, 551 02 Jaroměř – Josefov IČ: 75032333

Evidence: 287/2021-1